

Standardy Ochrony Małoletnich

w Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytucie Chemii Surowców Odnawialnych

PREAMBUŁA:

Zważywszy, iż:

- 1) celem Sieci Badawczej Łukasiewicz jest prowadzenie działalności mającej na celu kształtowanie świadomości społecznej na temat zaawansowanych technologii, w związku z czym Instytut inicjuje, realizuje oraz koordynuje programy edukacyjne i popularnonaukowe również wśród Małoletnich;
- 2) Instytut organizuje wydarzenia z udziałem Małoletnich dzieci pracowników;
- 3) zgodnie z ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie Małoletnich zostały na organizatorów działalności m.in. oświatowej, wychowawczej, artystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez Małoletnich nałożone szczególne obowiązki w zakresie ochrony Małoletnich,

Instytut opracował poniższe Standardy Ochrony Małoletnich.

§ 1

Definicje

Ileokroć w niniejszych Standardach jest mowa o:

- 1) Instytucie – należy przez to rozumieć Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Chemii Surowców Odnawialnych z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu;
- 2) Standardach – należy przez to rozumieć niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich;
- 3) Małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia;
- 4) Krzywdzeniu – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego albo czynu karalnego na szkodę Małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym personel Instytutu, w tym stosowanie przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej lub zagrożenie dobra Małoletniego, w tym jego zaniedbywanie;
- 5) Opiekunie - należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna prawnego Małoletniego uprawnionego do reprezentacji dziecka;
- 6) Personelu – należy przez to rozumieć wszystkich pracowników i zleceniobiorców Instytutu. Za członków personelu Instytutu uważa się również osoby powyżej 18 roku życia, odbywające w Instytucie praktyki zawodowe lub absolwenckie;
- 7) Osoba odpowiedzialna za Standardy – należy przez to rozumieć Kierownika Sekcji Kadr i Płac lub kierownika innej komórki organizacyjnej Instytutu odpowiedzialnego za kadry i płace. Osoba ta jest odpowiedzialna za wdrożenie, monitorowanie i aktualizację Standardów, organizację szkoleń i wspieranie w przypadkach poinformowania o Krzywdzeniu Małoletniego, współpracę z zewnętrznymi instytucjami i podwykonawcami w celu zapewnienia kompleksowej ochrony dla Małoletnich;
- 8) Rejestrze - oznacza to Rejestr Sprawców Przestępstw na tle Seksualnym;
- 9) Rejestrze Karnym – oznacza Krajowy Rejestr Karny prowadzony przez

Ministerstwo Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej;

- 10) Kadrze zarządzającej – należy przez to rozumieć dyrektora i zastępców dyrektora Instytutu.

§ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnimi a Personelem Instytutu

1. W kontaktach z Małoletnimi Personel powinien kierować się w szczególności następującymi zasadami:
 - 1) każdorazowo przy podejmowaniu czynności w kontaktach z Małoletnimi członek Personelu powinien działać przede wszystkim na rzecz ich dobra;
 - 2) zabronione jest stosowanie przemocy wobec Małoletnich w jakiejkolwiek formie, a w sytuacji podejrzenia, że życie lub zdrowie Małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby;
 - 3) użycie kontaktu fizycznego wobec Małoletniego jest dozwolone jedynie w przypadku, gdy wymaga tego bezpieczeństwo i dobro dziecka, np. konieczność udzielenia pomocy;
 - 4) zabrania się kontaktu fizycznego wobec Małoletniego, w sposób, który zgodnie z ustalonymi zwyczajami społecznymi jest nieakceptowalny (jeżeli w ramach obowiązków służbowych, np. podczas prowadzenia warsztatów, występuje kontakt fizyczny z dzieckiem, członek Personelu powinien zadbać by kontakt ten nie wykraczał poza program zajęć i był uzasadniony); ponadto kontakt fizyczny z Małoletnim zawsze powinien odbywać się w obecności innych członków Personelu;
 - 5) w rozmowie z Małoletnim członek Personelu powinien zachować bezpieczny dystans;
 - 6) zabronione jest wykonywanie gestów, które mogą być uznane za dwuznaczne lub które mają lub mogą mieć podtekst seksualny;
 - 7) zabronione jest kontaktowanie się z Małoletnimi prywatnymi kanałami komunikacji oraz spotykanie się z Małoletnimi poznanymi w związku z działaniami w Instytucie bez wiedzy Opiekuna Małoletniego;
 - 8) w przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy Małoletnimi należy natychmiastowo reagować, w szczególności poprzez powstrzymanie eskalacji niedozwolonych zachowań;
 - 9) Małoletnich należy traktować z wymaganiem dla nich szacunkiem oraz zachowywać się wobec nich profesjonalnie, a także nie podnosić głosu, chyba, że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - 10) wymagane jest rozważenie każdorazowej reakcji, komunikatu lub działania wobec Małoletniego odpowiednio do sytuacji, bezpieczeństwa i uzasadnienia działania;
 - 11) przy podejmowaniu decyzji dotyczącej konkretnego Małoletniego należy uwzględniać także bezpieczeństwo pozostałych Małoletnich;
 - 12) należy zwracać uwagę na zachodzące relacje pomiędzy członkami Personelu i innymi osobami dorosłymi a Małoletnimi, a także pomiędzy

samymi Małoletnimi, jak również zwracać uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia Małoletnich;

- 13) należy zachować szczególną ostrożność w kontaktach z Małoletnim, wykazując zrozumienie i wyczucie co do których członek Personelu ma wiedzę, że ten Małoletni doznał wcześniej krzywdy, w tym w formie znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego.

2. Każdy członek Personelu jest zobowiązany do powiadomienia Osoby odpowiedzialnej za Standardy na 7 dni przed powierzeniem mu obowiązków związanych z czynnościami dot. działalności z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań Małoletnich.

Brak zgłoszenia będzie potraktowane jako naruszenie obowiązków pracowniczych.

§ 3

Obowiązki Osoby Odpowiedzialnej za Standardy

Poza innymi obowiązkami i uprawnieniami wymienionymi w Standardach, Osoba odpowiedzialna za Standardy:

- 1) zapoznaje Personel ze Standardami oraz odbiera od wszystkich jego członków oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami, którego wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów;
- 2) zobowiązuje członka Personelu, przed dopuszczeniem go do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich do złożenia:
 - a) oświadczenia, którego wzór stanowi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów, oraz
 - b) informacji o niekaralności z Rejestru Karnego, jeżeli członek Personelu jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej oraz
 - c) oświadczenia, którego wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów, o państwie lub państwach, w których członek Personelu zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa oraz informacji z rejestrów karnych tych państw uzyskaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi; lub
 - d) informacji o niekaralności z Rejestru Karnego oraz jeżeli członek Personelu posiada obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska informacji z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskaną dla celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, lub
 - e) informacji z rejestru karnego tego państwa, jeżeli prawo państwa, o którym mowa w lit. c) i d) nie przewiduje wydania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi; lub

- f) oświadczenia, którego wzór stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów, w przypadku, kiedy prawo państwa, z którego ma być złożona informacja, o której mowa w lit. c) do e) nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego.
- 3) sprawdza członka Personelu w Rejestrze przed dopuszczeniem go do działalności z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w zdaniu poprzednim;
- 4) dokonuje w każdym roku kalendarzowym sprawdzenia figurowania członka Personelu, który jest dopuszczony do działalności z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich w Rejestrze;
- 5) w przypadku powzięcia informacji o wszczęciu postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przeciwko Małoletniemu wobec członka Personelu, który został dopuszczony do działalności z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich, niezwłocznie odsuwa od wszelkich form kontaktu z Małoletnim;
- 6) niezwłocznie odsuwa od wszelkich form kontaktu z Małoletnim członka Personelu wobec powzięcia informacji o możliwości Krzywdzenia Małoletniego, do czasu wyjaśnienia sprawy;
- 7) organizuje szkolenia dla Personelu;
- 8) realizuje obowiązki, o których mowa w § 5 niniejszych Standardów;
- 9) przekazuje Dyrektorowi Instytutu wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszenia Standardów;
- 10) prowadzi rejestr interwencji i zgłoszeń.

§ 4

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia Krzywdzenia Małoletniego

1. W każdym przypadku powzięcia podejrzenia przez członka Personelu o sytuacji Krzywdzenia Małoletniego, należy niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Osobę odpowiedzialną za Standardy, za pośrednictwem wiadomości e-mail, skierowanej na adres: **ochrona.maloletnich@icso.lukasiewicz.gov.pl**. Obowiązek ten dotyczy każdego przypadku Krzywdzenia, niezależnie od tego, czy ewentualnym sprawcą jest członek Personelu. Obowiązek zgłoszenia dotyczy także Krzywdzenia przez innego Małoletniego.
2. W przypadku, gdy osobą dopuszczającą się Krzywdzenia Małoletniego jest Osoba odpowiedzialna za Standardy, należy niezwłocznie o tym powiadomić Dyrektora Instytutu, który w tym przypadku, przejmuje wszelkie obowiązki wynikające z niniejszych Standardów związane z przeprowadzeniem interwencji.
3. Osoba odpowiedzialna za Standardy decyduje o przeprowadzeniu interwencji jeżeli:

- 1) o interwencję poprosi Małoletni lub jego Opiekun, lub
 - 2) o interwencję lub współudział interwencji poprosi podmiot (np. instytut Sieci Badawczej Łukasiewicz, szkoła, stowarzyszenie, fundacja, organizacja pożytku publicznego, samorząd, przedsiębiorca), który współorganizował wydarzenie, w którym udział brali Małoletni, lub
 - 3) poweźmie uzasadnione podejrzenie, że Opiekun lub podmiot wymieniony w pkt. 2 są zaangażowane w krzywdzenie Małoletniego lub nie są zainteresowane udzieleniem pomocy Małoletniemu i wyjaśnieniem sytuacji podejrzenia Krzywdzenia.
4. Osoba podejrzana o Krzywdzenie Małoletniego jest całkowicie wyłączana z procedury, o której mowa w ust. 6.
5. Jeżeli interwencja nie jest prowadzona przez Instytut lub jest prowadzona przy współudziale Instytutu, jednakże na podstawie innej procedury, Osoba odpowiedzialna za Standardy sporządza notatkę służbową, w której opisuje rozstrzygnięcia podejrzenia Krzywdzenia Małoletniego.
6. Instytut przeprowadza interwencję zgodnie z następującą procedurą:
- 1) Osoba odpowiedzialna za Standardy wszczyna procedurę poprzez założenie karty interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów;
 - 2) Osoba odpowiedzialna za Standardy powołuje trzyosobowy zespół interwencyjny spośród Personelu (dalej zwany jako „Zespół”). Osoba ta może również podjąć decyzję o zaproszeniu do udziału w Zespole, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich doświadczenia i pomocy przy rozmowie z Małoletnim o trudnych doświadczeniach;
 - 3) w przypadku zgłoszenia Krzywdzenia ze strony członka Kadry zarządzającej, Osoba odpowiedzialna za Standardy obligatoryjnie powołuje Zespół składający się z zewnętrznych ekspertów;
 - 4) osoba zgłaszająca przypadek Krzywdzenia Małoletniego, osoby posiadające o tym przypadku wiedzę jak i członkowie Zespołu są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Dyrektorowi Instytutu oraz bezpośredniemu przełożonemu członka Personelu, którego dotyczy zgłoszenie oraz uprawnionym instytucjom w ramach podjętych działań interwencyjnych. Osoby wymienione w pierwszym zdaniu podpisują oświadczenie o zachowaniu poufności, którego wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszych Standardów;
 - 5) Zespół wybiera spośród siebie przewodniczącego i następnie przeprowadza rozmowę z Małoletnim o zdarzeniu oraz sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) Małoletniego. Zespół w ramach prowadzonego postępowania interwencyjnego stara się ustalić przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na zdrowie fizyczne i psychiczne Małoletniego. Rozmowa z Małoletnim powinna się odbyć w obecności Opiekuna, chyba, że z okoliczności sprawy wynika, że Krzywdzącym może być Opiekun tego Małoletniego;
 - 6) w przypadku zgłoszenia Krzywdzenia przez innego Małoletniego Zespół przeprowadza w pierwszej kolejności rozmowę z Małoletnim poddawanym

- Krzywdzeniu oraz jego Opiekunem, a następnie oddzielną rozmowę z Małoletnim podejrzanym o Krzywdzenie i jego Opiekunem. W trakcie rozmowy z Małoletnim podejrzanym o Krzywdzenie należy upewnić się, że nie jest on Krzywdzony przez jego Opiekuna lub inną osobę. Dla każdego z Małoletnich, zarówno krzywdzącego, jak i skrzywdzonego, Zespół tworzy odrębne karty interwencji, by zachować przejrzystość postępowania;
- 7) po wysłuchaniu Małoletniego Zespół powinien zbadać wszelkie okoliczności sprawy. Zespół powinien w szczególności wysłuchać członka Personelu lub inną osobę podejrzaną o Krzywdzenie, a także inne osoby mające wiedzę lub mogące mieć wiedzę w tym przedmiocie i sytuacji osobistej Małoletniego (przede wszystkim jego Opiekuna).
 - 8) w następstwie przeprowadzonego postępowania interwencyjnego i poczynionych ustaleń Zespół w szczególności może podjąć następujące czynności:
 - a) w sytuacji ustalenia, że wobec Małoletniego popełniono przestępstwo Zespół przygotowuje zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do podpisu Dyrektora Instytutu celem skierowania do właściwej miejscowo policji lub prokuratury;
 - b) w sytuacji, gdy podczas rozmowy z Opiekunem, Zespół doszedł do przekonania, że Opiekun ignoruje zdarzenie, nie jest zainteresowany pomocą, bądź w inny sposób nie okazuje wsparcia dla Małoletniego, który doznał Krzywdzenia, Zespół sporządza wniosek o wgląd w sytuację Małoletniego, który przekazuje do podpisu Dyrektora Instytutu celem złożenia we właściwym sądzie rodzinnym;
 - c) w sytuacji, gdy członek Personelu dopuścił się Krzywdzenia Małoletniego, które nie zostało zakwalifikowane jako popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Zespół może zarekomendować Dyrektorowi Instytutu zastosowanie wobec niego odpowiednich środków dyscyplinarnych, a o ich zastosowaniu decyduje Dyrektor Instytutu;
 - d) Zespół po przeprowadzeniu postępowania interwencyjnego organizuje spotkanie z Opiekunami, którym przekazuje informacje o swoich ustaleniach, a także o możliwości skorzystania przez Małoletniego oraz Opiekunów ze specjalistycznego wsparcia, w szczególności u specjalistów oraz innych organizacji lub służb;
 - e) w sytuacji, gdy podejrzenie Krzywdzenia Małoletniego zgłosili jego Opiekunowie, a podejrzenie nie zostało potwierdzone przez Zespół, Zespół informuje Opiekunów o swoich ustaleniach na piśmie;
 - f) w sytuacji, gdy w wyniku ustaleń Zespołu wynika, że Opiekun zaniedbuje potrzeby psychofizyczne Małoletniego lub rodzina zaniedbuje wychowanie Małoletniego (np. wielokrotnie jest ubrany nieadekwatnie do pogody) albo rodzina w stosunku do Małoletniego stosuje przemoc, Zespół sporządza odpowiednio wniosek o potrzebie pomocy rodzinie, jeżeli wynika to z sytuacji ubóstwa lub w przypadku przemocy sporządza wniosek o wszczęcie procedury Niebieskiej Karty, który przekazuje do podpisu Dyrektora Instytutu celem skierowania go

- do właściwego miejscowo komisariatu policji lub ośrodka pomocy społecznej;
- g) w sytuacji zaistnienia przypadku Krzywdzenia Małoletniego przez innego Małoletniego, Zespół opracowuje plan wraz z Opiekunami Małoletnich celem wyeliminowania niepożądanych zachowań oraz odizolowania krzywdzonego Małoletniego od źródeł zagrożenia; jeżeli krzywdzący Małoletni ma ukończone od 13 do 17 lat i jego zachowanie może być uznane za czyn karalny, należy sporządzić wniosek i przekazać go do podpisu Dyrektora Instytutu celem skierowania do właściwego miejscowo sądu rodzinnego lub policji, zaś w przypadku, gdy krzywdzącym jest Małoletni powyżej 17 lat i jego zachowanie może być uznane za czyn karalny, należy sporządzić zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, przekazać je do podpisu Dyrektora Instytutu, a następnie skierować do właściwej miejscowo prokuratury lub policji;
- h) może utworzyć grupę wsparcia dla Małoletniego, w sytuacji, gdy doszło do ustalenia, że Małoletni był Krzywdzony i jego zdrowie psychiczne jest w złej kondycji.
- 9) Dalszy tok postępowania interwencyjnego leży w kompetencji instytucji lub osób, którym Zespół przekazał stosowne zawiadomienia, wnioski lub rekomendacje.

§ 5

Zasady aktualizacji Standardów

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy jest zobowiązana do monitorowania przestrzegania Standardów oraz inicjowania procesu aktualizacji Standardów.
2. W celu zapewnienia ciągłości przestrzegania Standardów, Osoba odpowiedzialna za Standardy lub osoba przez nią wyznaczona, organizuje raz na dwa lata przeprowadzenie anonimowych ankiet dotyczących poziomu realizacji Standardów, pośród Personelu, mając przede wszystkim na względzie efektywność i realizację zasad ochrony Małoletnich.
Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 7 do niniejszych Standardów.
3. Członkowie Personelu mogą zgłosić w anonimowej ankiecie propozycję zmian w Standardach oraz wskazać ewentualne naruszenia w polu pn. „Dodatkowe uwagi”.
4. Na podstawie wyników ankiet, Osoba odpowiedzialna za Standardy przygotowuje raport, którego wzór stanowi Załącznik nr 8 do Standardów.
5. Raport jest podstawą do regularnej oceny i aktualizacji Standardów.
6. Zgłoszone przez Personel propozycje zmian oraz ewentualne naruszenia są analizowane przez Osobę odpowiedzialną za standardy i w razie konieczności implementowane do Standardów w drodze Zarządzenia Dyrektora.

§ 6

Zasady udostępniania Opiekunom oraz Małoletnim Standardów

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym w szczególności dla Personelu, Małoletnich i ich Opiekunów.
2. W przypadku organizacji przez Instytut wydarzeń lub działalności z udziałem Małoletnich i ich Opiekunów, Opiekunowie Małoletnich zostają zapoznani ze Standardami, na dowód czego składają oświadczenie, którego wzór stanowi Załącznik nr 9 do niniejszych Standardów.
3. Małoletni zostają zapoznani przez osoby wyznaczone przez Osobę odpowiedzialną za Standardy z treścią Standardów w sposób adekwatny do wieku Małoletniego.

§ 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Instytut, zapewniając Małoletnim dostęp do Internetu, jest zobowiązany podejmować działania zabezpieczające Małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju (materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne), a także chronić przed doświadczaniem Krzywdzenia ze strony dorosłych (np. grooming) lub rówieśników (różne formy cyberprzemocy), w szczególności poprzez instalowanie oraz aktualizowanie oprogramowania zabezpieczającego przed złośliwym oprogramowaniem i filtrującego treści.
2. Personel informuje Małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Personel zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Personel jest zobowiązany do sprawowania nadzoru nad treściami do jakich mają dostęp Małoletni oraz podejmować interwencję w przypadku wykrycia nieprawidłowości.

§ 8

Zasady ochrony wizerunku Małoletniego

1. Instytut zapewnia ochronę wizerunku Małoletniego, uznając jego prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych.
2. Utrwalenie wizerunku Małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu Małoletniego) i jego upublicznienie jest dopuszczalne wyłącznie za pisemną zgodą Opiekuna Małoletniego.
3. Zgoda Opiekuna Małoletniego nie jest wymagana, jeżeli wizerunek Małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

§ 9

Weryfikacja wykonawców świadczących usługi na rzecz Instytutu

W celu stworzenia bezpiecznego otoczenia dla Małoletnich w Instytucie, osoby które organizują wydarzenia z udziałem Małoletnich mają obowiązek weryfikacji, czy Wykonawca oraz ich Podwykonawcy, a także zatrudnieni przez nich pracownicy spełniają wymagania wynikające z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie Małoletnich, w szczególności ma obowiązek wykonać czynności, o których mowa w § 3 pkt 2 oraz 3 niniejszych Standardów.

§ 10

Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia, w sposób przyjęty w Instytucie.
2. Standardy stosuje się odpowiednio w stosunku do Małoletnich, którzy uczestniczą w aktywnościach, których organizatorem lub partnerem pozostaje Instytut.
3. W przypadku dokonania zmian treści Standardów Ochrony Małoletnich, Osoba odpowiedzialna za Standardy zobowiązana jest zapoznać z nimi Personel, czego potwierdzeniem jest złożenie oświadczenia, którego wzór stanowi Załącznik nr 1 do Standardów.
4. Wszelkie zmiany w treści Standardów wymagają formy pisemnej. Sposobem informowania członków Personelu o zmianie treści Standardów jest publikacja ich treści w sposób przyjęty w Instytucie i podanie informacji o zaistniałych zmianach za pośrednictwem poczty e-mail.